

Серијске публикације у потпуности посвећене тзв. малим књижевностима и културама на неком другом језику у односу на матични представљају праву реткост. Отуда је *Сердика* (*Serbica*), најпре као сајт посвећен српској књижевности (*Serbica.fr*), а од 2013. године као електронски часопис, који је октобра ове године стигао до свог 26. броја, изузетан прозор у свет за српску књижевност и културу на једном од најзначајнијих светских језика – француском.

Иза подухвата који скоро деценију истрајава у својој мисији представљања и упознавања француске јавности са српском књижевношћу, а коме подршку пружа универзитет Монтењ из Бордоа, стоји као главни уредник професор овог универзитета Миливој Сребро, а чланови уредништва *Сердике* су и Борис Лазић, још један научни радник и преводилац српског порекла који живи у Француској, и Ален Капон, добро познати преводилац српске литературе на француски језик.

Своју активност *Сердика* је започела током 2011. и 2012. године објављивањем три специјална темата посвећена најзначајнијим српским књижевним ствараоцима. Први је био посвећен Иви Андрићу, а затим су уследили „досијеи“ о Милораду Павићу и Јовану Стерији Поповићу. И након покретања електронског часописа *Сердика* темати посвећени најзначајнијим српским књижевним ствараоцима остали су у средишту интересовања редакције и носиоци часописних бројева, па су у овом француском часопису подробно представљени, између осталих, и Васко Попа, Његош, Милош Црњански, Јован Дучић, Петар Кочић, Исидора Секулић, Борислав Пекић итд. Међутим, *Сердика* није доносила студије само о неупитним класицима наше литературе, већ су у њеним бројевима темате завредели и најзначајнији савремени аутори: Светлана Велмар Јанковић, Мирослав Јосић Вишњић, Давид Албахари, Душан Ковачевић и Радослав Петковић.

С обзиром на то да су намењени француској публици, ови темати су настојали да што потпуније представе српске ауторе, па су тако донели и преводе њихових књижевних остварења и текстове о њима. Ови текстови су делом нови, а делом добро познати српској стручној јавности, будући да долазе из пера познатих домаћих књижевних проучавалаца, а овом приликом су први пут објављени на француском. *Сердика* је, између осталог, објавила неке од најпозна-

тијих текстова и одломака из студија Јована Деретића, Миодрага Поповића, Новице Петковића, Душана Иванића итд.

Поред темата посвећених најзначајнијим српским писцима, овај електронски часопис на француском објавио је и блокове посвећене појединим епохама српске културе – средњем веку, Првом светском рату, романтичарским песницима и српским реалистима.

У неколицини скоријих бројева (22, 23. и 24) *Сердика* преузима улогу моста између српске и француске књижевности и на један другачији начин, доносећи преглед и предлоге углавном новијих остварења наше књижевности која имају своје преводиоце на француски, али још немају издавача. Отуда овај троделни темат носи наслов „Les livres qui cherchent un editeur“ („Књиге које траже издавача“). Ови темати сведоче о овом часопису као активном посреднику између двеју култура.

Да је *Сердика* много више од одраза стања наше домаће науке о књижевности на француском језику сведочи број 19. из 2017. године посвећен нашој савременој књижевности („La littérature serbe contemporaine: 1990–2016“), којим се ова публикација укључује у још недовршени посао систематизације и изучавања наше рецентне литературе. Посебно занимљива у овом блоку је анкета о највишим дометима наше поезије и прозе у поменутом периоду. О најзначајнијим песничким остварењима су се изјашњавали Бојана Стојановић Пантовић, Ђорђе Деспић, Борис Лазић, Горан Коруновић и Зоран Ђерић, а о најбољим романсијерима и приповедачима савремене српске литературе су своје мишљење дали Стојан Ђорђић, Михајло Пантић, Јасмина Врбавац и Драган Бабић. За овим тематом следи низ портрета наших савремених стваралаца (Филип, Давид, Новица Тадић, Светислав Басара, Драган Великић, Драган Јовановић Данилов, Зоран Ђерић). О прозаистима пише Миливој Сребро, а о песницима Борис Лазић. Број затвара избор из поезије неколицине српских савремених песника, највећим делом у преводу Бориса Лазића.

Последња два броја *Сердике* из 2019. године, баве се српско-француским књижевним и културним везама („Rapports culturels Franco-Serbes“). Док први део доноси избор неких ранијих текстова и студија о српско-француским везама, најскорији број часописа публикује најновија истраживања на ову тему под називом „Les relations littéraires et culturelles Franco-Serbes dans le contexte Européen“ која су спроведена под покровитељством и сарадњом Матице српске и Универзитета Монтењ, а под руководством Јелене Новаковић и Миливоја Сребра. Овај темат је у виду зборника објављен и у Србији (и претежно на српском) ове године, што потврђује да *Сердика* често иде барем у корак са проучавањима наше књижевности у Србији, а посебно њених веза са Француском.

Предност ове електронске публикације у односу на оне у штампаном облику јесте што сви прилози објављени у часопису образују

јединствену базу текстова о српској књижевности и култури, којој се може приступати на више различитих начина – рецимо, кроз азбучник писаца који постоји на сајту, где уз име сваког писца имамо на располагању и све текстове о њему објављене у часопису. Такође, на сајту се налази и библиографија превода српских аутора на француски, како монографских публикација тако и чланака и појединачних текстова, која употпуњава и уоквирава овај значајан подухват. *Сердика* се, према томе, заиста испоставља и као нешто више од часописа, испуњавајући намеру својих твораца да буде права енциклопедија српске литературе на француском језику.